

Térfigyelő rendszerek

– A rögzítés, tárolás jogi kérdései –

Dr. Kovács A. Tamás
Ormós Ügyvédi Iroda
www.ormosnet.hu

Az előadás vázlata

1. Kamerás megfigyeléssel, felvételek rögzítésével kapcsolatos általános követelmények
2. Rendőrség által rögzített felvételek
3. Személy- és vagyonőrök, magánnyomozók által rögzített felvételek
4. Közterület-felügyelet által rögzített felvételek
5. Sportrendezvényen rögzített felvételek

Jogszáabályi háttér

- 1992. évi LXIII. tv. a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 1959. évi IV. tv. a Polgári Törvénykönyvről
- 1994. évi XXXIV. tv. a Rendőrségről
- 1999. évi LXIII. tv. a közterület-felügyeletről
- 2004. évi I. tv. a sportról
- 2005. évi CXXXIII. tv. a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól

Az IP technológiában rejlő lehetőségek, veszélyek

- A térfigyelő rendszerek személyi és vagyonbiztonság növelésében betöltött növekvő szerepe
- Az IP-kamerák által biztosított új lehetőségek, veszélyek
 - valódi hálózati eszközként jelennek meg,
 - az információrögzítés rugalmasabb,
 - jól kombinálhatóak más rendszerekkel,
 - jogosulatlan hozzáférés veszélyének növekedése.
- A személyek privát szférájának megóvása, a jogszabályi követelményeknek megfelelő adatkezelés fokozott biztonsági intézkedéseket igényel.
 - Pl. fokozott adatbiztonsági intézkedések a jogosulatlan hozzáférés megakadályozására.

Személyes adat kezelése

- Személyes adat: bármely meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat.
- Személyes adat akkor kezelhető, ha
 - ahhoz az érintett hozzájárult, vagy
 - azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

Adatkezelés célhoz kötöttsége

- Személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása, vagy kötelezettség teljesítése érdekében lehet.
- Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie a célnak.
- Csak olyan személyes adat kezelhető, amely a cél megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, és
- csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig.

Megfigyelési céllal, a képek rögzítése nélkül működő rendszerek

- Személyes jelenlétet helyettesítő technikai megfigyelés:
 - hasonlít a megfigyelést végző (ellenőrzésre jogosult!) személy jelenlétéhez (bár részletesebb megfigyelést tesz lehetővé – pl. ráközelítés);
 - a képfelvevőket jól láthatóan kell elhelyezni és egyéb úton is fel kell hívni a polgárok figyelmét a jelenlétére.

A felvétel rögzítését és megőrzését is biztosító megoldások

- A felvétel rögzítését és megőrzését is biztosító megoldások
 - Személyes adatot tartalmazó felvétel rögzítése és tárolása.
- Különbséget kell tenni:
 - közterület
 - nyilvános magánterület: magánterület közforgalom számára megnyitott része
 - és magánterület között.

A felvétel rögzítésének jogszerűsége – általános szabályok

- Törvényi felhatalmazás hiányában rejtetten nem működtethetők sem a megfigyelést célzó, sem a képrögzítő berendezések.
- A megfigyelés tényéről és módjáról **tájékoztatni** kell az érintetteket.
- Magánterületen és nyilvános magánterületen külön fel kell hívni arra a figyelmet, ha a berendezés rögzíti a képeket;
- és tájékoztatni kell arról, hogy a rögzítésre mikor kerül sor, az milyen célt szolgál és a felvételeket hol és meddig őrzik.

A felvétel rögzítésének jogszerűsége – általános szabályok

- Feltétel: az érintett személyek a képfelvétel rögzítéséhez nyilatkozattal vagy ráutaló magatartással (pl. a kamerával megfigyelt területen való megjelenéssel) **hozzájárulnak**.
- A felvételt készítő és az érintett **azonos információs helyzete** (jogvita esetén a felvételt az érintett személy is felhasználhatja).
- Az **érintettek gyakorolhatják** az adatkezeléssel összefüggésben őket megillető **jogaikat** (pl. a korábbi hozzájárulás visszavonása, adatok törltetése).

A felvétel rögzítésének jogszerűsége – általános szabályok

- Nyilvános magánterületen és magánterületen csak akkor rögzíthetők személyazonosításra alkalmas képek, ha az érintettek egyértelműen hozzájárultak, ill.;
- magánterületen akkor is, ha ott a felvétel készítésének idején a kamerát üzemeltető személyen és megbízottjain kívül más jogszerűen nem tartózkodhat.
- Ha olyan közterületen vagy nyilvános magánterületen történik képrögzítéses megfigyelés, amelyet személyes adataik kezeléséhez hozzájárulni nem szándékoznak is kénytelenek felkeresni, akkor az ő kérésükre a rájuk vonatkozó felvételeket soron kívül törölni kell.

Speciális, kiemelt helyzetek

- Munkahelyi környezetben megfigyelés
- Iskolai megfigyelés (oktatási intézmények)
- Társasházi kamerázás
- Tömegközlekedési eszközök
- Egészségügyi intézmények
- Hatósági ügyintézés
- stb.

Megőrzés ideje

- A felvételek megőrzésére csak addig kerüljön sor, ameddig arra a berendezést működtető szervezet által meghatározott cél megvalósulásához feltétlenül szükség van (törlési határidő és eljárás!).
- Az érintettek jogainak érvényesítése érdekében – kifejezett kérésükre – az eredeti célhoz szükségesnél hosszabb törlési határidő is megállapítható.
- A felvételek felhasználása: csak a törvényben meghatározott esetekben vagy az érintettek hozzájárulása esetén.

Adatbiztonság kérdései

- Az adatkezelő, illetve az adatfeldolgozó köteles gondoskodni az adatok biztonságáról.
- Az adatokat védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés, megsemmisítés, véletlen megsemmisülés vagy sérülés ellen.
- IP-kamerák esetén hálózati technológia miatt élesebb a kérdés!
- Konkrét technikai megoldás kialakítása az adatkezelő felelőssége
 - Fizikai hozzáférés a rögzítőrendszerhez, rendszerbe való belépés
 - Írasi/olvasási/törlési jogok differenciált rendszere
 - Hálózati átvétel kérdései, felvételekhez való fizikai hozzáférés
 - Törlési folyamat zártsága

A felvételek felhasználása

- Csak törvényben, ill. az érintett hozzájárulásában
 - meghatározott esetben és célból,
 - meghatározott személyek férhetnek hozzá, ill. igényelhetnek adatot.
- Ptk.: A felvétel az érintett hozzájárulása hiányában nem hozható nyilvánosságra. → Interneten csak személyazonosításra alkalmatlan felvétel tehető közzé.

Bejelentés az adatvédelmi nyilvántartásba

- A felvételeket készítő rendszerek üzemeltetését be kell jelenteni az adatvédelmi nyilvántartásba.
- Be kell jelenteni a munkaviszonyban, ügyfélkapcsolatban állók képi úton rögzített személyes adatainak kezelését is, mivel azok túlterjednek az adott jogviszonnyal összefüggésben törvényesen kezelhető adatok körén.

Megfigyelőrendszer telepítése

- Cél meghatározása
- Kamerák elhelyezésének tervezése
- Megfigyelés, rögzítés jogi lehetőségének értékelése
- Törlési idő, törlési eljárás meghatározása
- Felhasználás feltételeinek szabályozása
- Figyelmeztetések, tájékoztatások kialakítása
- Adatbiztonsági intézkedések meghatározása (hozzáférés, tárolás, védelmi intézkedések stb.)
- Eljárásrendek kialakítása (szabályzat)
- Bejelentés

Felelősség a jogellenes adatkezeléssel okozott károkért

- Az érintett a jogainak megsértése esetén az adatkezelő ellen bírósághoz fordulhat.
- Az adatkezelő az érintett adatainak jogellenes kezelésével vagy a technikai adatvédelem követelményeinek megszegésével másnak okozott kárt köteles megtéríteni.
- Az érintettel szemben az adatkezelő felel az adatfeldolgozó által okozott kárért is.
- Az adatkezelő mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az adatkezelés körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.
- Képmás jogosulatlan nyilvánosságra hozatala esetén polgári jogi igények (pl. kártérítés)

Rendőrségi felvételnépzítés lehetősége

- Felhatalmazás: a Rendőrségről szóló törvény alapján felvétel készíthető:
 - a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról;
 - közterületen közbiztonsági, bűnmegelőzési, ill. bűnüldözési célból;
 - határátkelőhely őrzése, a határforgalom ellenőrzése és a határátkelőhely rendjének fenntartása céljából.
- A rögzített adatok csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy közlekedés szabályainak megsértése miatt indult eljárás során használhatóak fel.

Rendőrségi felvételek tárolása I.

- Ha az adatok felhasználására nincs szükség, azokat törölni kell
 - rendőri intézkedés során történt adatrögzítés esetén a felvétel készítését követő **30 nap** elteltével;
 - közterületen történt adatrögzítés esetén a felvétel készítését követő **5 munkanap** elteltével;
 - határátkelőhelyen történt adatrögzítés esetén a felvétel készítését követő **3 munkanap** elteltével.
- Ha fenti időtartamokon belül merül fel bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló információ az adatkezelő szerv a rögzített adatok kezelésének határidejét legfeljebb **30 napig** meghosszabbíthatja.
- Ha ez alatt nem indul olyan eljárás, amelyben a felvétel felhasználható az adatokat **haladéktalanul** törölni kell.

Rendőrségi felvételek tárolása II.

- Akinek jogát vagy jogos érdekét a felvétel rögzítése érinti, a törvényben meghatározott cél, illetve eljárás lefolytatása érdekében kérheti, hogy a felvételt az adat kezelője az **adat továbbításáig, de legfeljebb 30 napig** ne törölje.
 - A kérelem benyújtása: az adat törlésére alapesetben meghatározott időtartamon belül a jog vagy jogos érdek valószínűsítésével.
- Bíróság vagy más hatóság megkeresésére a rögzített felvételt haladéktalanul meg kell küldeni.
- Ha a felvétel felhasználásra kerül, az adatok kezelésére az alapul szolgáló eljárás szabályait kell alkalmazni.

Személy- és vagyonörök, továbbá magánnyomozók által készíthető felvételek

- A kötelezettségeit meghatározó szerződés keretei között, a szerződésből fakadó kötelezettségei teljesítése céljából az Avtv. szabályainak megfelelően.
- Csak magánterületen vagy nyilvános magánterületen.
- Nem alkalmazható megfigyelőrendszer olyan helyen, ahol az emberi méltóságot sértheti.
 - pl. öltözőben, próbafülkében, mosdóban, kórházi szobában

Személy- és vagyonörök, továbbá magánnyomozók által készíthető felvételek

Alapeset:

- A rögzített felvételt felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított **3 munkanap** elteltével meg kell semmisíteni vagy törölni kell.

Személy- és vagyonőrök, továbbá magánnyomozók által készíthető felvételek

Kivételek:

- Felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított **30 nap** elteltével kell megsemmisíteni, ill. törölni a felvételt, ha a rögzítésre
 - nyilvános rendezvényen az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme;
 - nyilvános rendezvényen, közforgalmú közlekedési eszköz állomásán, megállóhelyén terrorcselekmény és közveszélyokozás megelőzése;
 - A Btk. szerinti legalább jelentős értékű pénz, értékpapír, nemesfém, drágakő biztonságos tárolása, kezelése, szállításaérdekében kerül sor.

Személy- és vagyonörök, továbbá magánnyomozók által készíthető felvételek

Kivételek (folyt.)

- Felhasználás hiányában legfeljebb a rögzítéstől számított **60 nap** elteltével kell megsemmisíteni, ill. törölni a felvételt, ha a rögzítés célja
 - a pénzügyi szolgáltatást, kiegészítő pénzügyi szolgáltatást,
 - jelzálog-hitelintézeti tevékenységet,
 - befektetési szolgáltatási, tőzsdei tevékenységet,
 - értékpapírok letéti őrzését, értékpapír letétkezelését,
 - elszámolóházi tevékenységet,
 - biztosítási, biztosításközvetítői, biztosítási szaktanácsadási tevékenységet

folytatóknak a feladataik ellátásához szükséges, közönség számára nyilvános magánterületének védelme.

Személy- és vagyonörök, továbbá magánnyomozók által készíthető felvételek

Kivételek (folyt.)

- Az, akinek jogát vagy jogos érdekét a felvétel rögzítése érinti, a rögzítéstől számított fenti határidőkön belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy az adatot annak kezelője ne semmisítse meg, illetve ne törölje.
- Amennyiben megkeresésre attól számított harminc napon belül, hogy a megsemmisítés mellőzését kérték, nem kerül sor, a rögzített felvételt, meg kell semmisíteni, illetve törölni kell, kivéve, ha a fenti megőrzésre vonatkozó határidő még nem járt le.

Személy- és vagyonörök, továbbá magánnyomozók által készíthető felvételek

Hozzáférés

- Bíróság vagy más hatóság megkeresésére a rögzített felvételt a bíróságnak vagy a hatóságnak haladéktalanul meg kell küldeni.
- A rögzített felvételt csak az a személy- és vagyonvédelmi tevékenységet végző személy jogosult megismerni, akinek ez a szerződésből fakadó kötelezettségei érvényesítéséhez szükséges, és a jogsértő cselekmény megelőzése vagy megszakítása érdekében mellőzhetetlen.
- A rögzített felvételt, kezelő, vagy egyéb okból annak megismerésére jogosult személy- és vagyonvédelmi tevékenységet végző személy nevét, az adatok megismerésének okát és idejét jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

Közterület-felügyelet általi felvételnépzítés lehetősége

- Felhatalmazás: a közterület-felügyeletről szóló törvény alapján felvétel készíthető:
 - a felügyelő intézkedésével érintett személyről, az intézkedése vagy eljárása szempontjából lényeges környezetről, körülményről, tárgyról;
 - közterületen közbiztonsági, bűnmegelőzési, ill. bűnüldözési célból.
- A felvétel felhasználható:
 - büntető- és szabálysértési eljárásban;
 - jogsértés miatt indított vagy a felügyelői intézkedés jogszerűségének megállapítására irányuló közigazgatási hatósági eljárásban;
 - a felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban.

Közterület-felügyelet által készített felvételek tárolása I.

- A felügyelő intézkedése során készült felvételt a rögzítést követő **30 nap** elteltével,
- a közterületen készült felvételt a rögzítést követő **5 munkanap** elteltével haladéktalanul törölni kell.
- Ha az eljárásra jogosult szerv vagy hatóság az eljárást megindította és erről a fenti határidőn belül tájékoztatta a közterület-felügyelőt, a felügyelő az eljárásra jogosult szerv vagy hatóság részére történő továbbításáig, de **legfeljebb 30 napig** kezelheti a rögzített felvételt.

Közterület-felügyelet által készített felvételek tárolása II.

- Akinek jogát vagy jogos érdekét a felvétellel rögzített esemény, cselekmény vagy intézkedés érinti, a törvényben meghatározott célból kérheti, hogy a felügyelet a felvétel továbbításáig, de legfeljebb a kérelem benyújtását követő **30 napig** a felvételt ne törölje.
- Ha a felvételen szereplő személy jogainak érvényesítésére eljárást indított, részére az adatkezelési határidőn belül benyújtott kérelemre a felvételt továbbítani kell.
- Ha a rögzített felvételt a felügyelő az eljárásra jogosult szerv, hatóság megkeresésére vagy a felvételen szereplő személy kérelmére továbbította, a felvételt a **továbbítással egyidejűleg** törölni kell.
- A rögzített felvétel nem továbbítható, ha az erre irányuló kérelemben meghatározott tény bizonyítására alkalmatlan.

Sportrendezvényen készíthető felvétel

- Felhatalmazás: a sportról szóló törvény alapján a szervező felvételt készíthet
 - a sportrendezvény ideje alatt;
 - a részt vevők személyi és vagyonbiztonsága érdekében;
 - a sportrendezvény helyszínén;
 - a részt vevő személyekről.

Sportrendezvényen készült felvétel tárolása

- A felvett információkat a sportrendezvény területén erre a célra létesített helyiségben a szervező és szükség esetén a rendőrség képviselője jogosult egyidejűleg, folyamatosan figyelemmel kísérrni.
- A rendőrség a sportrendezvény befejezését követő 48 órán belül felszólíthatja a szervezőt, hogy a rögzített adatokat a felszólítást követő **30 napig** tárolja.
- Ha a felszólításra nem kerül sor, a szervező köteles a rögzített adatokat **24 órán belül** megsemmisíteni.

Az előadás diái hozzáférhetőek:

www.ormosnet.hu

Ormós Ügyvédi Iroda

tel: (36-1) 312-4007

fax: (36-1) 354-1113

WWW ORMOSNET HU

Köszönöm megtisztelő figyelmüket !

<http://www.ormosnet.hu>

WWW.ORMOSNET.HU